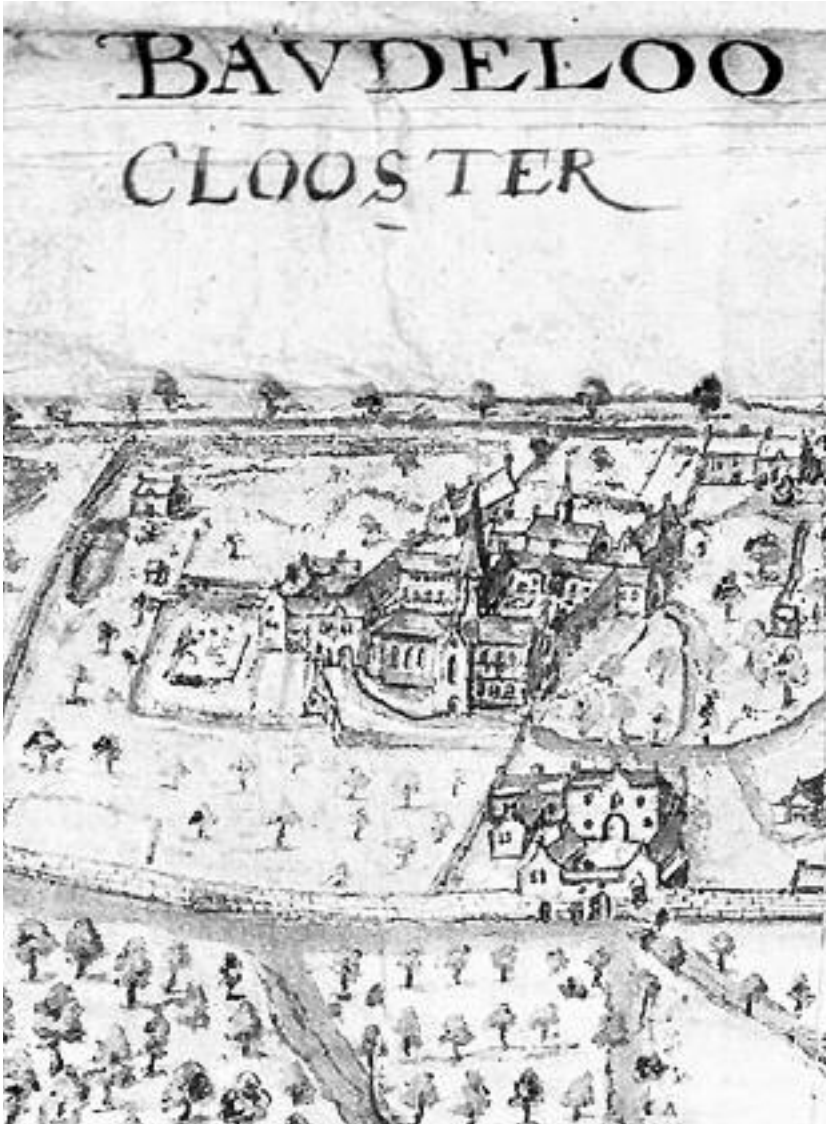

SINAÏEK

Tijdschrift van Heemkring "Den Dissel" Sinaai jaargang 16 nr. 3 - 2020

Kaart Horenbaut - 16^e eeuw

Inhoud

De 5 Sinaaise abdijen en kloosters Georges Tallir	blz. 35
Examens afgeschaft! Hoe was het vroeger? Etienne De Meester	blz. 38
Zelfstandige naamwoorden met "P" Annemie Bogaert en Etienne De Meester	blz. 43
Gedachtenisprentje: dokter Pieter Weytens (1867-1933)	blz. 46
Sinaainaren die stierven in 1959 Georges Tallir	blz. 47
Gedachtenisprentje: dokter Raymond Haelterman (1881-1962)	blz. 48

Ons archief in de bovenzaal op het gemeentehuis
is elke zaterdag toegankelijk van 10u tot 11u30

Sinaïek is een uitgave van heemkring "Den Dissel" en verschijnt 4 keer per jaar.

Secretariaat: Wilfried Seghers - dendissel@sinaaileeft.be

Archiefbeheer: Wilfried Seghers, Alfons Van Hoydonck, Joanna Blancquaert

Fotoarchief: Georges Tallir, Walter Vermeiren

Genealogie: Etienne Bogaert

Samenstelling: Jos Daems

Eindredactie: Annemie Bogaert

V.U. Etienne De Meester, Edgar Tinelstraat 28 9112 Sinaai, Tel. 03 772 41 64

<https://www.sinaaileeft.be/heemkring-den-dissel>

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische of andere middelen, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

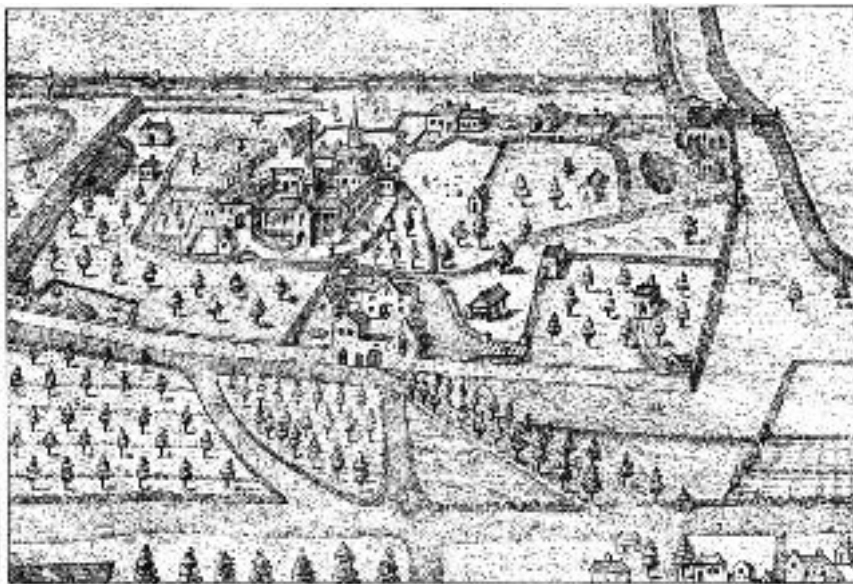
© Heemkring "Den Dissel" Sinaai

De 5 Sinaaise abdijen en kloosters

Ter gelegenheid van de "Nacht van de geschiedenis 2018" bracht Georges Tallir voor een geboeid publiek een overzicht van de geschiedenis van de abdijen en kloosters, die Sinaai ooit rijk was. In deze en volgende editie van de Sinaïek brengen we u de uitgeschreven versie.

Abdij van Baudeloo Sinaai 1197 - 1578

Zicht op Abdij van Baudeloo -
naar een plan van Kerssens (Staatarchief Gent)

De benedictijnermonnik Boudewijn van Bocla, behorend tot de abdij van St-Pieter uit Gent, kwam zich in 1197 vestigen in de omgeving van Coudenborm. Samen met enkele volgelingen koos hij een strategische plaats tussen de Moervaart en de heirbaan van Brugge naar Keulen, de zogenaamde 'Brugse Heirweg'.

Zes jaar later, in 1203, werd de gemeenschap door het bisschoppelijk gezag en met pauselijke goedkeuring erkend als klooster. Nog eens 10 jaar later voldeed het klooster aan de voorwaarden om erkend te worden als abdij: men had voldoende volgelingen en bestaansmiddelen.

De abdij zocht in 1215 steun bij de toen nog jonge en succesvolle Cisterciënzerorde, gesticht door de H. Bernardus. Ze kreeg hiervoor politieke steun van de graaf van Vlaanderen en ook pauselijke steun. De stichter Bernardus was immers raadsman van de H. Stoel.

De abdij kende jaren van voorspoed en maakte de streek vruchtbaar. De gronden die ze vruchtbaar maakten, kregen ze in bezit en of ze mochten er belastingen op heffen.

De abdij stond aan de kant van de gevestigde orde met aan het hoofd de graaf van Vlaanderen, Lodewijk van Male. Tegen zijn verkwistingen en hoge belastingen kwamen de Gentenaars in 1379 in opstand; de oproerlingen, "Witte Kaproenen" genaamd, stonden onder leiding van Jan Yoens. De abdij bleef de graaf trouw.

In 1381 had een eerste inval plaats. De rijke abdij, vriend van de graaf en voorzien van

alles wat krijgslieden in tijd van oorlog nodig hadden, werd bestormd, geplunderd en beroofd van alles wat waarde had. Een nieuwe aanval met verwoestingen had 2 jaar later plaats. Deze keer hadden vooral de gebouwen te lijden: zij werden grotendeels vernield en verbrand. De opstandelingen stonden op dat moment onder invloed van Jacob van Artevelde.

1384 was het laatste jaar van het bewind van Lodewijk van Male. De rust kwam terug en rond de jaren 1400 was de abdij opnieuw opgebouwd.

De volgende graaf, Filips de Goede, kreeg ook heel wat tegenkanten van de Gentenaars. Een groep soldaten en edellieden hadden in hun strijd tegen de Gentse oproerlingen een onderkomen gevonden in de abdij; deze gastvrijheid kwam Baudeloo duur te staan. Op 26 juni 1452 trok een groep Gentenaars naar de abdij, ze plunderden en staken alles in brand, alleen de kerk bleef gespaard. De Gentenaars verloren in 1453 definitief de strijd te Gavere.

Een nieuwe periode van bloei was aangebroken, tot in 1570 een onweer de kerk en een gedeelte van de abdij vernielde. Alles was nauwelijks hersteld toen op de rampspoedige dag van 28 augustus 1578 opstandige protestanten langs kerken, kloosters en abdijen trokken en de religieuzen mishandelden en verjoegen. Weer werden de gebouwen vernield. De monniken, onder leiding van Abt Delrio, konden ternauwernood aan de beeldenstormers ontkomen en vluchtten naar Keulen.

In 1577 werd in Gent de "Calvinistische Republiek" uitgeroepen; vanuit Gent werd getracht om ook de rest van Vlaanderen van het Spaanse juk te bevrijden. Interne machtsstrijd bij de protestanten maakte het de toenmalige landvoogd Alexander Farnese, hertog van Parma (°1545 - †1592) gemakkelijk om terug de macht te grijpen. In september 1584 kwam Gent terug in handen van de Spaanse bezetter en bedaarden de gemoederen in onze gewesten.

De abt en zijn broeders komen in dat jaar terug naar Klein-Sinaai maar vinden er een abdij in puin. De monniken nemen hun toevlucht tot hun Refugiehuis in Gent en keren niet meer terug naar Klein-Sinaai. Zo komt er na 380 jaar een einde aan de Sinaaise abdij. Gedurende deze periode stonden 28 abten aan het hoofd van de abdij en is er een lijst van een 500-tal paters die ingekleed werden; daarnaast waren er een groot aantal lekenbroeders actief.

Met het puin van de abdij werd in 1660 een pachthoeve gebouwd, het huidige "Boudelohof". Het gebouw werd bewoond door een kastelein die de goederen van de monniken beheerde. De ruime vertrekken en de kelder van de linkervleugel bleven voorbehouden voor de monniken, de kastelein moest ook steeds een wagen en 2 paarden voor hen ter beschikking houden.

Ten tijde van de Franse Revolutie werden alle goederen van de abdij aangeslagen en openbaar verkocht, alles kwam in handen van de "citoyens". Zo kwam definitief een einde aan 600 jaar eigendomsbezit van de Abdij van Baudeloo te Sinaai.

Het landboek van Van Landeghem, opgemaakt in 1670, geeft een duidelijk beeld van de omvang van de bezittingen van de abdij: alleen al in Klein-Sinaai is 90% ofwel 400 ha van een totaal van 456 ha grond in hun bezit. In Klein-Sinaai stonden destijds 55 huizen, waarvan er slechts 2 in het bezit van de abdij waren, nl. de Boudelohoeve en de hoeve de "Leste Stuiwer". Voor huizen hadden de monniken duidelijk geen interesse, wel voor gronden. Die brachten namelijk meer op.

Het zomerverblijf van de abt van Baudeloo: “Het Lysdonckhof”

In 1296 besloten de 3 zusters Tincke, wiens broer Boedyn monnik is in de abdij van Baudeloo, een akte op te stellen ten voordele van de abdij, waarbij de mooie woonst het “Lysdonck” in de nabijheid van een kreek met waterplanten, “lisch” en een lusttuin in het bezit kwam van Baudeloo. Deze woonst met al de gebouwen, afhankelijkheden en bijhorigheden schonken zij als loutere aalmoes aan de abdij, met behoud van het vruchtgebruik zolang zij leefden. In 1305 bleef alleen Beatrix over; alles wat zij bezat schonk zij aan Baudeloo.

Blijkbaar moeten er zich problemen voorgedaan hebben bij de verdere uitvoering van het testament, want na 50 jaar werden de erfgenamen Tincke voor de vierschaar (rechtbank) van Verancene (Vrasene) gedagvaard om een laatste, plechtige verklaring van verzaking aan alle erfrechten van 't goed van Lysdonck af te leggen.

Het buitenverblijf werd hoofdzakelijk gebruikt door de abt.

Zusters Maricolen – Franciscanessen (nu de Mariazusters van Franciscus) Sinaai 1847- 1963

De zusters Maricolen-Franciscanessen kwamen zich omstreeks 1745 in Waasmunster vestigen in de omgeving van de kerk aan het huidig Marollenstraatje. De naam Maricolen, ook wel vervormd tot Marollen, is een afleiding van het latijnse ‘Marie colere’, wat zo veel betekent als ter ere van Maria of toegewijd aan Maria. In 1843 vond onze plaatselijke pastoor Jean Baptist Eeman de snel groeiende Waasmunsterse klooster-gemeenschap bereid om samen met de Sinaaise burgerlijke overheid het armhuis te beheren. Twee zusters werden naar Sinaai gestuurd om in te staan voor de ouderlingenzorg in het armhuis, dat gevestigd was op de plaats waar nu de pastorij staat.

In 1850 verwierf de gemeente gronden aan het begin van de Vleeshouwersstraat, meer bepaald de oude brouwerij St.-Hubertus van de familie Verberckmoes, en nam het initiatief om op die plaats een nieuw armhuis en weeshuis te bouwen. Daar zetten de zusters hun taak van verzorging verder. Vanaf 1860 namen ze ook het onderwijs voor kleuters en meisjes onder hun hoede.

In 1895 werd een ruime kloosterkapel aan de gebouwen toegevoegd.

In het Sinaaise klooster verbleven omstreeks 1920 een 15-tal kloosterlingen, die tot in 1963 deel uitmaakten van de Sinaaise samenleving; in dat jaar werden de kloosterlingen teruggedroepen naar het moederklooster in Waasmunster. Ze bleven verantwoordelijk voor het onderwijs van meisjes en kleuters tot in 1970; zuster Roberta was de laatste religieuze directrice.

De zusters Maricolen oefenden een zeer grote aantrekkingskracht uit op de Sinaaise jonge vrouwen. Meer dan 30 meisjes werden kloosterzuster bij de Orde der Maricollen, in 1966 waren er daarvan nog 18 in leven. Momenteel is de orde gehuisvest in de Kerkstraat te Waasmunster en heten ze de Mariazusters van Franciscus.

Het enige wat in Sinaai nog rest van het complex is het huidig buurthuis.

Examens afgeschaft! Hoe was het vroeger?

Het coronavirus heeft de voorbije maanden ons leven helemaal overhoop gehaald. Ook het onderwijs deelde in de klappen en drastische maatregelen drongen zich op. Scholen werden gesloten en gingen slechts gedeeltelijk terug open, studeren op afstand aan de computer werd de regel, sommige lessen werden geschrapt en zelfs de examens van juni in het middelbaar onderwijs werden afgeschaft.

Dat deed me terugdenken aan de tijd dat er ook in de lagere school examens werden afgenomen. Enkele bewaarde documenten leren ons in welke vakonderdelen de kennis van de leerstof werd getoetst in de Jongensschool aan de Edgar Tinelstraat.

1- Op het uitslagenblad van het 4de graadexamen, afgenomen op 12 en 13 juli 1933, vinden we volgende vakken en hun puntenaantal terug:

- Godsdienst: 40p
- Staatsburgerlijke Opvoeding: 20p
- Moedertaal: 100p verdeeld in opstel 70p, diktaat 15p en spraakkunst 15p.
- Wiskunde: 75p verdeeld in rekenen 50p en meetkunde 25p.
- Natuurwetenschappen: 60p met landbouw 40p en gezondheidsleer 20p.
- Kunsttekenen: 20p.
- Handel: 20p.
- Aardrijkskunde: 20p.
- Geschiedenis: 20p.

Totaal: 375p.

* Opvallend hierbij is het vak "Staatsburgerlijke Opvoeding" en vooral de indeling bij moedertaal waar opstel 70% van de punten kreeg.

* Het bulletin vermeldt eveneens dat twee leerlingen een examen aflegden voor Franse Taal. Wellicht volgden zij de lessen buiten de gewone lessen.

* Bij natuurwetenschappen stond landbouw voorop, iets wat wellicht te verklaren is door het feit dat de meeste jongens uit een landbouwersgezin kwamen.

* De resultaten werden zeer goed bevonden en ondertekend door kantonnaal inspecteur P. De Vrieze op 28 juli 1933.

2- Een tweede bron met resultaten dateert van het 2de halfjaar uit het schooljaar 1945-46 in het 5de leerjaar, dus kort na WO II. Meestal gebruikte men het woord "kampstrijden" i.p.v. examens. Volgende vakken werden onderzocht:

- Godsdienst: 80p met gebeden 10p, catechismus 15p en een schriftelijke proef 55p.
- Moedertaal: 60p met lezen 10p, voordragen 5p, stellen 20p, dictee 15p en taal-oefeningen 10p.
- Rekenen: 60p met onderzoeken 20p, cijferen 20p, taken 10p en metriekstelsel 10p.
- Schoonschrift: 20p.
- Natuurkennis: 20p.
- Aardrijkskunde: 20p.
- Geschiedenis: 20p.
- Tekenen: 20p

Totaal: 300p.

* Ook hier krijgt stellen de meeste punten bij moedertaal en staat godsdienst het hoogst gekwoteerd. Bij rekenen bepalen onderzoeken en taken tijdens het halfjaar afgenomen mee het resultaat.

Laagere Aangenomen Jongensschool

SINAAI-DORP

55-927, 500 1922..... - 752.....

Ondergetuinden verklaaren, dat de genoemde

aan de Iserpijler voldaan heeft en met goede *medelering* de essen gevolgd heeft, van het *caefstabe* *nummer 147, 1921*

Ten blijve waarvan hem dit vererend getuigeniſſ wordt afgeleverd.

1922, re. 17 *Julie* 1922.....

De Ondergetu.

De Voorzitter v. d. Iserpijler.

De Voorzitter v. d. Iserpijler

De bestuuder.

De bestuuder v. d. Iserpijler

* Deze uitslagen werden op 15 juli 1946 ondertekend door klastitularis Jozef Maes en door schoolhoofd Jozef Verschelden.

* Opvallend is de toekenning van vier bijzondere prijzen: voor godsdienst, moedertaal, rekenen en voor de meest “goede noten”.

* Deze “goede noten” waren een soort bonnetjes die je kon verdienen tijdens de lessen maar ook moest teruggeven als een vorm van straf. Elke leerling bewaarde zijn noten in een doosje in zijn lessenaar. Op het einde van de maand werden de noten geteld en ze bepaalden voor een deel de cijfers van gedrag op de maandkaart die de leerlingen ter ondertekening meekregen naar huis.

De prijsuitreiking op het einde van het schooljaar ging door in het jongenspatroonaat. Eerst reikten de kerkelijke en burgerlijke personaliteiten de vier bijzondere prijzen uit. Daarna daalden de leerlingen één na één volgens hun resultaten de trap af van het podium om hun prijsboek in ontvangst te nemen. Niet prettig voor diegene die als laatste naar beneden kwam. Voor de schoolverlaters van het achtste studiejaar was er nog een extra beloning: zij ontvingen een mooi diploma.

3- Het laatste schooljaar met de afname van examens in juni was 1969 - 1970. Op het rapport van het 5de leerjaar verschenen toen volgende vakken:

- Godsdienst: 40p met werken 10p, gebeden 10p en een schriftelijke proef 20p.

- Gedrag :20p.

- Taal:120p met werken 20p, stillezen 20p, opstel 20p, dictee 20p, spelling, woordenschat en spraakkunst 40p.

- Schrift: 20p.

- Rekenen:120p met werken 20p, hoofdrekenen, cijferen en herleidingen 40p, gemengde oefeningen 60p.

- Natuurkennis: 40p (plant- en dierkunde).

- Aardrijkskunde: 40p (over België).

- Geschiedenis: 20p.

- Tekenen: 20p.

- Frans: 40p.

- WO: 20p.

Totaal: 500p

* De punten voor Taal en Rekenen bewijzen duidelijk dat dit de hoofdvakken waren. De examens eindigden op 24 juni 1970 en werden ondertekend door leerkracht Etienne De Meester en schoolhoofd Remi De Caluwé.

Het “schoolrapport”, een dubbel geplooid kaart, bestond uit twee delen: een maandelijks beoordeling van “levenshouding” en “verstandelijke kennis” en een bladzijde voor de resultaten van elke trimester.

Vanaf het schooljaar 1970 - 1971 werden de examens vervangen door PEILPROEVEN doorheen het jaar die de uitslagen van elke leerling bepaalden. Jaren later werd er ook gesleuteld aan de vorm en inhoud van het rapport. Toen ik het de leerjaar van de Jongensschool verliet in 1985 en overstapte naar de Meisjesschool zag de indeling van het rapport er zo uit:

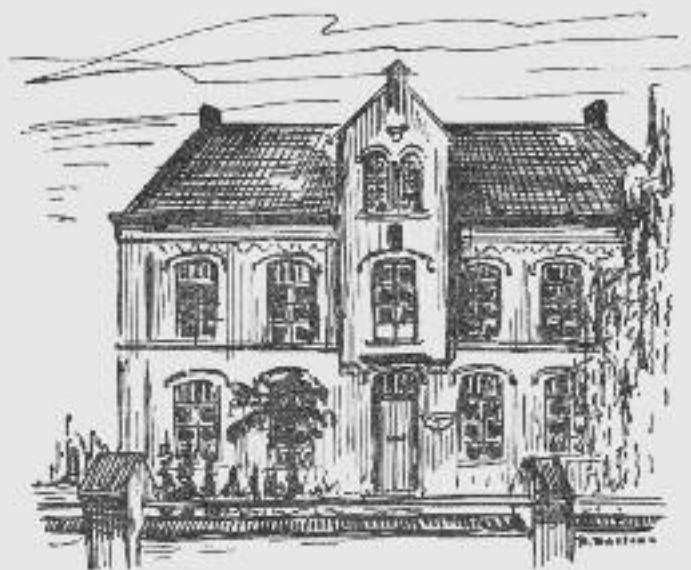
- Catechese

- Moedertaal verdeeld in spreken, woordenschat, stillezen, luidop lezen, spelling - dictee, spraakkunst - woordleer, spraakkunst - zinsleer, stellen.

- Rekenen verdeeld in getallenkennis, hoofdrekenen, cijferrekenen, meetkunde,

SCHOOLJAAR 196—196—

GESUBSIDIEERDE VRIJE JONGENSSCHOOL
TINELSTRAAT 33 - SINAAI

SCHOOLRAPPORT

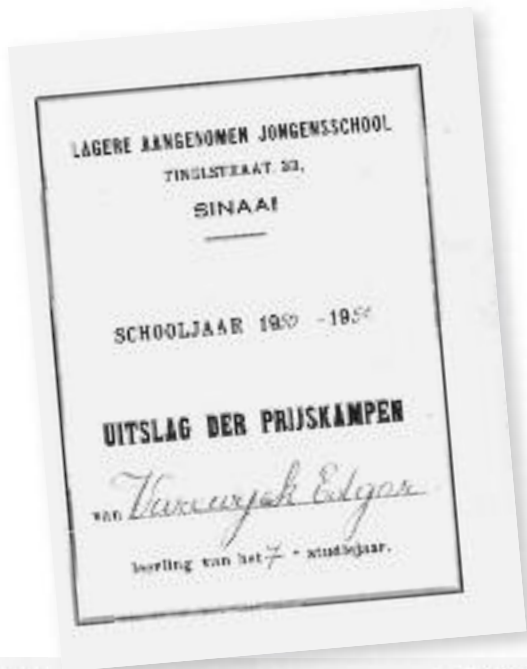
toebehorende aan

leerling van het 2^e leerjaar

Op de lagere school is **KLASWERK** hoofdzak.

- metend rekenen, vraagstukken.
 - WO verdeeld in aardrijkskunde, natuurkennis, geschiedenis, verkeersonderricht.
 - Frans.
- * Alle resultaten werden weergegeven in % met vermelding van het gemiddelde en de midscore voor beide semesters.

Etienne De Meester

1 ^e HALFJAAR				2 ^e HALFJAAR			
LEERFAKEN	Toelaten punten	Daar gemaakt	Bemerkingen	LEERFAKEN	Toelaten punten	Daar gemaakt	Bemerkingen
Godsdienst	80	74		Godsdienst	80	69 $\frac{1}{2}$	
Wiskunde	60	49		Wiskunde	60	68 $\frac{1}{2}$	
Frans	60	40		Frans	60	67	
Natuurkennis	60	28 $\frac{1}{2}$		Natuurkennis	60	23	
Aardrijkskunde	18	7 $\frac{1}{2}$		Aardrijkskunde	18	9 $\frac{1}{2}$	
Geschiedenis	18	16		Geschiedenis	18	9	
Schiedensdijngen	20	7		Schiedensdijngen	20	11	
Tekenen	10	8		Tekenen	10	8	
Handel	10	9		Handel	10	8 $\frac{1}{2}$	
Streek Opleed.	30	24		Streek Opleed.	30	23	
	300	247 $\frac{1}{2}$			300	232	

Uitslag : 3 - plaats op 11 leerlingen.
Teer veel!

Beste leer Taler of Kruis : *Thurnwijck Edghe*

De Onderrichter der klas : *[Signature]*

Het Schoolbestuur : *[Signature]*

Uitslag : 2 - plaats op 11 leerlingen.
Teer goed

Einduitslag : Over heel het schooljaar heeft de leerling
 de 2 - plaats behaald op 11 leerlingen.

Meer dan 80 % in } Godsdienst plaats
 } Wiskunde plaats
 } Frans plaats

Zelfstandige naamwoorden met “P”

Ook in volle coronacrisis willen we jullie enkele bijzonderheden van ons plaatselijk dialect niet onthouden. We zijn intussen bij de letter P aanbeland en starten naar goede gewoonte met de zelfstandige naamwoorden. En weer valt op hoeveel woorden we uit het Frans ontleenden, en daar onze eigen draai aan gaven...

Paal: pel, schil – voor *l* verandert de korte *e* in Sinaai dikwijls in *a*

Paalsefrak: bontjas

Padde: pad - verdubbeling van de eindmedeklinker

Padderkluts: pas uit het ei gekomen vogel – *padder* betekent naakt en wijst erop dat het vogeltje nog geen of weinig veren heeft. Wanneer iemand in *zijn*en *padderen* is, is hij naakt

Pajas: paljas, clown

Paltoo: overjas, mantel – van het Franse *paletot*

Pandaar: parelhoen – deze benaming komt vooral in Oost-Vlaanderen voor, elders preekt men van een *pintade* (Frans)

Panas: hoofdvogel bij het boogschieten – verwijst naar de pluimbos op de hoofdvogel (cfr. Franse *panache* = pluimbos). Verwant met het Latijnse *penna*: pluim

Pandoer: term bij het kaartspel – verwijst naar de Hongaarse en Kroatische soldaten uit de 17de en 18de eeuw, die het spel vaak speelden (het middeleeuws Latijnse *banderius* betekent: hij die onder een vaandel dient).

Pandoering: een pak slaag - een *pandoering* (oorspronkelijk: pandur) is een brutale afstraffing, oorspronkelijk in de vorm van een pak slaag, zoals struikrovers, die ook *pandoeren* werden genoemd, gebruikten om burgers te beroven.

Paneiëring: panharing – de *a* was vroeger een *e* (panhering), die in Sinaai als *eië* wordt uitgesproken

Panlat: een groot en mager persoon - naar de dunne lange latten, die op een dak gebruikt worden om de pannen aan te bevestigen – *zû mauger as en panlat*

Pannelekker: iemand die de restjes van de maaltijd wil hebben

Panneschijter: een wedstrijdduif die weigert binnen te gaan

Paoo, pau: een pauw – *paoo* is de Franse benaming *paon*

Papbustel: behangerskwast – de *o* wordt *u* voor *r* + andere medeklinker(s)

Papieëmer: emmer met behangerslijm

Papkinsjen, papvent: bangerik, flauwerik

Pappen: een kaartspel voor twee spelers, ook gekend als rami bridge of vijftig afleggen

Papschool: kleuterschool

Paravang: een driedelig kamerscherm, van het Franse *paravent* (tochtscherm)

Pardesuu: een overjas, van het Franse *pardessus*

Paretsjen: klein reepje chocolade, de eerste Belgische chocoladereep *Perette*, die Chocolaterie Meurisse op de markt bracht

Parrel: een tuimeling, smak, val. Oorspronkelijk betekent het woord ‘scheprad (voor het voortbewegen van een stoomboot)’. Met wisseling van *d/r* komt het uit het Engelse *to paddle* : met korte stapjes rondlopen, trappelen. Wellicht verwant met *pad*.

Paruuk: een pruik – van het Franse *perruque*

Pasdeïërm: doorzichtige darm om het niveau van het water te bepalen

Pasfiet: keukengereedschap, roerzeef – van het Franse *passe-vite*

Passavang: een vergunning voor invoer – van het Franse *passavant*

Pasjentie: geduld – van het Franse *patience*
Pasoazie: verkeer, drukte – van het Franse *passage*
Paster: een pastoor – de lange *o* wordt een doffe *e* voor *r*
Pateeken: een gebakje – ook gezegd van iemand met een slechte reputatie – *da's nogal ê pateeken!*
Patotterken, petieterken: klein, onvolgroeid kind – verwijst naar *petit*
Paternoazie: patronaat
Pau: pa
Paus: perzik – verbastering van het Franse *pêche*
Pausteiërt: pauwstaart, een soort duif
Pauzeleier: perzikboom
Pauzewol: donshaar – van een jongen met een beginnende baard wordt gezegd: *hê e nog moar wa pauzewol*
Peeboer: een boer die zijn land verwaarloost
Pekelteve: een kreng, kwaadaardige vrouw
Peeken: een oud versleten ventje
Peepie, meemie: peter en meter, ook dikwijls troetelnaam voor de grootouders
Pees: de koord om een boog te spannen
Peetsjelap: vervangende dooppeter, bv. wanneer de voorziene peter tijdens de zwanerschap of wanneer het kind nog klein is, gestorven is
Pezewever: een muggenzifter – verwijst naar de textielnijverheid: pezen in plaats van draden weven is nutteloos, ondeugdelijk werk
Peopersossies: peperworst
Peier: een peer, kaakslag – *een peier aon hên* betekent ook gedronken hebben
Peierd: een paard – klankwissel tussen lange *a* en *ei*
Peierdegriël: een harnas voor paarden
Peierdekodde, peierdesteiërt: paardenstaart, soort haardracht
Peierdemeulen: draaimolen, carrousel
Peierdemieëster: een veearts
Peierdenuuëg: een spiegelei
Peierdevolk: cavalerie, ruitery
Peierdewust: paardenworst
Peiërel, peiërelkrans: parel, parelkrans
Peiëreleier: perenboom, perelaar
Pekboan: asfaltweg
Pek(ke)donker: pikdonker
Pekser: pester, treiteraar
Pellekes: haarschilfertjes
Pennestok: een penhouder
Pens: een dikke buik, een bundel hout
Pensenee: een neusbrilletje, van het Franse *pince-nez*
Penser, pensejauger: een wildstroper; toch is er een verschil: een pensjager schiet meestal 's nachts vooral op hazen, een stroper vangt konijnen met een strop
Penwoir: kamerjas, van het Franse *peignoir*
Permenant: kapsel waarbij het haar (chemisch) gekruld wordt
Persjen, persjenkas, persjenlint: rolluik, -kast, -lint, van het Franse *persienne*: zonnelind

Petetblom: aardappelzetmeel
Petetschaal, petetschel: aardappelschil
Petetschaalder, petetschelder: aardappelmesje
Petetstamper: aardappelstamper
Petetten: aardappelen
Petetzak: zak van jute voor aardappelen
Petrel, poetrel: een ijzeren draagbalk, van het Franse *poutrelle*
Petrolkleur: blauw-groene kleur
Petrolvuurken: petroleumkacheltje
Peul: peluw
Pieës: een slag, een klap
Piejoen: klein tandwiel aan een fiets, naar het Franse *pignon*: verzamelnaam voor alle kettingwielen bij een fiets
Piejos: een pikhouweel, van het Franse *pioche*
Piek, piekblok: klein scherp pijltje bij vogelpik
Piekdroad, pinnekesdroad: prikkeldraad
Piekers: stekels
Pieketijn: een bazige vrouw
Piekoo: een kaartterm
Piekuur: injectie, spuitje, van het Franse *piqûre*
Piel: pil, voorbehoedsmiddel
Pieleiër: pilaar
Pieleiërenbijter: kwezelaar
Pielekekoud, krimglas: roomijs, ijscrème – wie kent volgend rijmpje voor de ‘danskoord’ nog?

*Krimglas stond in de kas
 Moeder dacht da'nt boter was
 Vader sneed er een stuksken af
 Oeieioei 't is krim-ge-las!*

Pielemuts: muts met afhangende punt
Pielendroaër: een apotheker
Pielepap: zoete pap met verbrokkelde koek in
Pielepuuët: strandsandaal, zo genoemd omwille van de gelijkenis met een eendepoot
Pielewuiter: pier, regenworm, vooral gebruikt in het Waasland en het Scheldeland – *zû duêd as ne pielewuiter*
Piellamp, piellicht: zaklantaarn – verwijst naar de *pile* of batterij die erin zit
Pienantie: strafschoep, verbastering van *penalty*
Pieneis: duimspijker, van het Franse *punaise*
Piepedolleken: een veldmuis, waarschijnlijk genoemd naar de beet van het diertje, waarvan men vroeger dacht dat ze giftig was en dat men er ‘dol’ van werd
Piepen(h)olleken: kijk- of gluurgaatje
Pieperkenduik, pieperken: verstoppertje
Pierbol, piertafel: Cafésport waarbij men met een halve houten bol, de pierbol, smalle houten kegels omver bolt. Van de tien kegels staan er negen 3×3 opgesteld, terwijl de tiende, de zot, op één kegellengte verwijderd staat. De middenste van de negen is de negenman. Bij het bollen rolt de bol in een spiraalvormige baan. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk van de negen kegels te raken doch de zot (of in een

een variant de negenman) te vermijden.

En hiermee sluiten we het eerste deel van de zelfstandige naamwoorden met een P af. Blijf nog een beetje in je 'holleke', speel desnoods 'pieperkenduik' of 'pierbol', maar zorg vooral dat je niet 'dol' wordt. Tot na de zomer!

Annemie Bogaert & Etienne De Meester

~ ~ ~ ~ ~

Wij van gansse harte God bedankt, hij heeft uw
dood, genaard, gena straf te vreesen, wij de
volmaakte liefde voligen loeking goed tot God.

† **RIJ VOOR DE ZIEL VAN MIJNHEER** †
PIETER-ALFONS WEYTENS,
Echtgenoot van **Mevrouw MARIE CUYCKENS,**
Gemeester.

Voorzitter der Kerkfabrick, Ridder der Kruisorde,
lid van den Raad van het H. Hart,
gedoren te Harene den 18 Juni 1867, en gedrukt
in den Heer ontlaapen te stuyt, den 12 April 1951.
VERSTERFT DOOR DE H.N. SACRAMENTEN.

Hij was een voorbeeld voor de geloovigen in woord,
in wandel, in liefde, in geloof, in rechtvaardigheid,
Hij is voorbij gegaan al verdien, rondom hem vre-
de en geluk verspreidde, alsoo zijt vergefende om
aan anderen te denken. — Veertienjarige echtgenoot
en vader, uitmuntende strijder, liefhebbend door het
peetot, en vereerde als luitenant door zijn vriende-
lijk gemoed, en zijn uitmuntend familie. — Aan zijne
vrienden wijste hij eerbiedig, ongezonden en ebe-
perkt, de kroon op zijn jeugd, den liden van zijn
vrienden, de erfenis alder 30 jaren lange
praktijk.

Heerare Edeleer, heb dank voor uw trouwe
liefde en sterke steun. Menschenwoorden verma-
gen u niet te vreesen, maar I Gods woord dat een
hoed en onze kinderen die ik als zoveel parolen
reeds schitteren die van mijn kroon. — Lieve Kin-
deren van dachtoeren bij ik u beklagen; dan mi-
len wij eens samen herveedigt zijn om zoet neder te
scheidens. — Blijft gij mij helpen door uwe geboden,
gij vooral als Zoon Priester, en mijn lieveling
Kloosterster. — Blijft mijn misser bij den Heer
indruk.

O, Maria, die mijn hart altijd bemind, en mijne tong
alreeds gedondt heeft lid voor mij.

H. Hart van Jezus, op I stel ik al mijn vertrouwen.

Druckery Wera-Panwa, Nany.

Sinaainaren die stierven in 1959

Onder Sinaainaren verstaan we de personen die er verbleven bij hun overlijden, deze die er lange tijd hebben gewoond of deze die er geboren zijn.

-januari

- 01 Leonard Frans Vael (76 j.) w. v. Marie Pijl en Julia Geldof, Stenenmuurstraat
- 03 Marie Mathilde De Witte (86 j.) w. v. Remy Verlent, † Daknam
- 12 Andreas Van Hecke (76 j.) w. v. Philomena Van der Coelden
- 18 Marie Jeanne Moreels (67 j.) e. v. Berend Beumer
- 19 Augustinus De Vos (77 j.) e. v. Bertha Broeckaert, Koebrug † Klein Sinaai

-februari

- 06 Maria Henrica Blommaert (65 j.) d. v. Gustaaf en Philoma De Bakker,
† Moerbeke-Koewacht
- 20 Maria De Meyer (78 j.) w. v. Polydoor Jolie
- 21 Jozef Isidoor Smet (80 j.) e. v. Bertha Van Craenenbroeck, † Sint-Amandsberg

-maart

- 09 Macharius Boone (39 j.) e. v. Elza Meyskens, † Wijnegem
- 13 Auscarius Troch (70 j.) w. v. Maria Meyskens, e. v. Marie De Boyer, Leebrug
- 13 Adela De Witte (70 j.) w. v. August Van den Broeck, † Belsele
- 14 Margareta Bogaert (70 j.) w. v. Petrus De Weirdt, Statiestraat nu Wijnveld
- xx Constantinus Fierens (84 j.), z. v. Petrus en Anna Fierens, begr. 20 maart 1959, Hellestr.
- 19 Gustaaf Emiel Audenaert (76 j.) z. v. Eduard en Serafina Strobbe, Leebrugstr., † Eksaarde
- 26 Henrica Berkers (56 j.) d. v. Joannes en Ludovica De Beule, Zwaanaardestraat
- 26 Edgard Van Bockxlaer (79 j.) e. v. Leonie De Cock, Tinelstraat
- 26 Norbert Ongena (74 j.) e. v. Martha Bauwens, † Gent

-april

- 01 Frans Theofiel De Meester (81 j.) w. v. Clementina Dhanis, Molenstraat
- 26 Maria Van Driessche (75 j.) e. v. Franciscus Bruggeman, Hulstbaan

-mei

- 05 Franciscus Eugenius Durinck (77 j.) e. v. Rachel Laureys, Leebrugstraat
- 12 Emerentia De Bock (87 j.) w. v. Alois Baert e. v. Alphonse Coomans, Kernemelkstr.
- 13 Maria De Donder (84 j.) w. v. Norbert Verlee
- 15 Camiel Poppe (72 j.) w. v. Irma Van Poucke, e. v. Leonia Notenbaert, Dorpstr. nu Dries
- 20 Cyrillus Schippers (59 j.) e. v. Maria Clementina De Bock, † Sint-Niklaas Kernemelkstr.
- 21 Jan Paelinck (69 j.) e. v. Lucia Van Cleemput, † Moerbeke-Waas
- 31 Leonia Van Driessche (55 j.) e. v. Ludovicus Smet, Dorpstraat

-juni

- 04 Leonie De Baere (78 j.) w. v. Frans De Vos, Dorpstraat nu Dries
- 05 Raymond Laureys (63 j.) e. v. Maria Clementina Boel, Weimanstraat
- 08 Octaaf Moens (73 j.) z. v. Desiré en Julia Mertens

-juli

- 08 Josepha Maria Meert (83 j.) w. v. August Böhrer en Franciscus D'hooge,
† St-Niklaas, Statiestraat nu Wijnveld.
- 19 Amelia De Plukker (54 j.) d. v. Carolus en Ludovica De Smet, Hellestraat
- 24 Gabriël Van Bossche (83 j.) e. v. Maria Van Wiele, † Belsele

25 Honorine Maria Aerts (88 j.) w. v. Joseph Bal, Puiveldestraat

-augustus

02 Frans Van Puyvelde (83 j.) w. v. Leonie Van den Bossche,

03 Marie De Baere (77 j.) w. v. Jozef Baert, Vleeshouwersstraat.

03 Emiel Opbrouck (70 j.) E. P. Arduinus (Minderbroeder) z. v. Felix en Julia Noppe,
† Sint-Niklaas, Statiestraat nu Wijnveld.

04 Maria Smet (32 j.) e. v. Roger De Cock, Helsvuurstraat

04 Maria Florentina Verwulgen (67 j.) e. v. Cesar Stevens, † Klein-Sinaai

11 Maria Margaretha Audenaert (70 j.) d. v. Eduard en Seraphina Strobbe, Leebrugstr.

18 Albertus Poppe (35 j.) z. v. Florent en Sidonia De Cock, Zwaanaardestraat

23 Pieter Frans Van Lijsebetten (55 j.) e. v. Agnes Dierick, † Eksaarde

-september

03 Alöis De Smet (85 j.) z. v. Petrus en Maria Van Driessche, Vleeshouwersstraat

23 Oscar Van Driessche (73 j.) z. v. Frans en Prudentia De Smedt, Hulstbaan

23 Leo Lodewijk Coene (61 j.) e. v. Elisa De Schepper, † Hoboken

24 Leona Seghers (50 j.) d. v. Camiel en Alicia Heynderickx, Dorpsstraat nu Dries

28 Marie Rosalie Poppe (82 j.) w. v. Alphons Bogaert, Zwaanaardestraat

-oktober

03 August De Petter (70 j.) w. v. Maria Coene, Statiestraat nu Wijnveld.

19 Marie Rosalie Aerssens (64 j.) d. v. Emiel en Philoma Geerinck, Hondsnest

-november

14 Eugeen Norbert Heynderickx (86 j.) e. v. Maria Mathilde Van Driessche,
Dorpstraat nu Dries

15 Alfred Willems (74 j.) w. v. Maria Philotea Van Acker, Vleeshouwerstraat

18 Creszentia Kircher (82 j.) Zr. Maria Eerherstel, d. v. Henri en Anna Voggeyey,
° Illeberg Duitsland, Dorpsstraat

30 Josephus Baert (81 j.) e. v. Irma Raes

-december

12 Carolus Ludovicus Audenaert (77 j.) e. v. Pharaildis Verhelst, Statiestraat nu Wijnveld

17 Maria Coleta Van Pottelberghe (91 j.) w. v. Karel Van Driessche, Vleeshouwersstr.

28 Margaretha De Vos (72 j.) d. v. Jozef en Joanna Catharina (Kato) Robijn, Dorpsstr.

29 Alois De Fre (53 j.) e. v. Adriana De Wilde, Zwaanaardestraat

Georges Tallir

